

لزوم ارتقای رویکرد حفاظت از محیط زیست در آموزش مهندسی

چکیده – افزایش فزاینده نیازهای بشری از جمله به غذا، آب، تولیدات صنعتی، مسکن، تاسیسات زیربنایی و امکانات رفاهی از یکطرف و از جهت دیگر تغییر شیوه های زندگی از حالت سازگار با محیط زیست به حالت تخریب کننده محیط زیست باعث شده که در به ویژه در طی چند دهه اخیر روند از بین رفتن منابع طبیعی را با رشد شتابانی روبرو شود. در این میان علاوه بر تقاضای بیش از ظرفیت محیط در ایجاد ناپایداری های محیطی، که بخش از آن به دلیل فرهنگ غلط عمومی و نیز دامن زدن برخی تولیدکنندگان محصولات ناسازگار با محیط زیست در جهت سود بیشتر است، در بخش آموزش نیز کاستی ها و گاه تناقضاتی در رابطه با حفاظت از محیط زیست وجود داشته و باعث شده نه تنها در مقیاس های محلی بلکه در مقیاسهای منطقه ای و حتی جهانی با مخاطراتی نظیر تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی به عنوان منشا بسیاری از پدیده های مخرب نظیر خشکسالی ها، سیلابها، ذوب شدن یخ های قطبی، تولید و انتشار ریزگردها، آلودگی شدید هوا و نهایتا مهاجرت های آب و هوایی روبرو شویم. هر چند مجموعه وسیعی از عوامل با ضریب تاثیر متفاوت نظیر فرهنگ عمومی؛ نقش و وظیفه دولتها، قوانین و مجریان آن، سازمانهای مردم نهاد، سازمانهای ملی و جهانی در این زمینه نقش آفرینی می کنند، ولی در این میان آموزش مهندسين بر مبنای اصل حفاظت از محیط زیست در این مقاله هدف گذاری شده است و سعی شده با بیان کاستی های نظام آموزش عالی در این مورد به پیشنهاداتی در جهت بهبود شرایط موجود و نهادینه کردن اصول حفظ محیط زیست در میان مهندسين کشور با تخصص ها و رویکردهای مختلف پرداخته شود. در این زمینه چهار رویکرد اساسی در زمینه های، آموزش بین رشته ای، پژوهش با رویکردهای اجتماعی، دانشگاه سبز در جهت الگوسازی و ترویج فرهنگی و نهایتا خدمات محیط زیستی در سطوح مختلف محلی، منطقه ای، ملی و جهانی ارایه و تشریح شده است.